

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

معرفی ارقام گیلاس برای شرایط اقلیمی استان اردبیل

نگارش

مهندس حسین فتحی

مهندس یوسف جهانی

نشریه فنی، شماره ۴۶، سال ۱۳۹۳

بسم الله الرحمن الرحيم

نشریه فنی

معرفی ارقام گیلاس برای شرایط اقلیمی استان اردبیل

نگارش:

مهندس حسین فتحی

بخش تحقیقات باغبانی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل
(مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

مهندس یوسف جهانی

بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی
استان اردبیل (مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

سال انتشار ۱۳۹۴

نشریه فنی، شماره ۴۶، سال ۱۳۹۴

این نشریه در تاریخ ۴۷۲۶۵ با شماره ۱۳۹۴/۳/۲۵ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی
کشاورزی به ثبت رسیده است

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
مدیریت هماهنگی امور ترویج

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

عنوان نشریه: معرفی ارقام گیلاس برای شرایط اقلیمی استان اردبیل

نگارش: مهندس حسین فتحی، مهندس یوسف جهانی

ویرایش علمی: مهندس محرم عدلی، مهندس علی معنوی

ویرایش فنی: مهندس علیرضا خواجوی، مهندس مقصود ضیاچهره

ناشر: سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل - مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت و سال انتشار: اول / ۱۳۹۴

شماره نشریه فنی: ۴۶

قیمت: رایگان (مخصوص محققان، کارشناسان، تولیدکنندگان، باغداران و بهره‌برداران بخش کشاورزی)

نشانی: پارس آباد - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

تلفن: ۳۲۷۵۱۵۷۹ (۰۴۵)

اردبیل - شهرک اداری، کارشناسان، سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی، تلفن: ۳۳۷۴۳۵۰۰ (۰۴۵)

مخاطبان نشریه:

کارشناسان، مروجان، کشاورزان و تولیدکنندگان گیلاس

اهداف آموزشی:

شما خوانندگان گرامی در این نشریه با:

• خصوصیات زراعی ارقام جدید گیلاس

آشنا خواهید شد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	مقدمه
۸	توصیه فنی
۹	پیشنهادات
۹	منابع مورد استفاده

مقدمه

گیلاس از مهم‌ترین محصولات باغی هسته‌دار بوده و در مناطق سردسیر استان از اهمیت ویژه برخوردار می‌باشد. ایران، ترکیه و آمریکا سه کشور عمده تولیدکننده گیلاس در دنیا هستند. استان‌های تولیدکننده گیلاس شامل تهران، خراسان رضوی، قزوین، اردبیل، مازندران، آذربایجان شرقی، کرمان و سمنان می‌باشد که تهران مقام اول و سمنان مقام هشتم را به خود اختصاص داده است. سطح زیرکشت گیلاس در استان اردبیل ۱۳۰۰ هکتار بوده و در مقام چهارم کشور قرار دارد. متوسط عملکرد گیلاس در ایران ۱۲ تن در هکتار است که با معرفی ارقام مناسب و پربار این میزان تا ۱۵ تن در هکتار قابل افزایش می‌باشد.

یکی از اهداف اصلی تحقیقات برای اصلاح درختان میوه، بدست آوردن ارقام جدید با دوره نونهالی کوتاه، افزایش عملکرد، فصل رسیدگی طولانی‌تر، افزایش کیفیت داخلی و خارجی میوه و همچنین تولید ارقام جدید متحمل به تنش‌های زنده و غیرزنده است. یکی از روش‌های مهم انتخاب یک رقم جدید و مناسب برای کشت در یک منطقه، ارزیابی ارقام جدید طی چندین سال است تا از میان آنها، ارقام مناسب انتخاب شوند.

از مهم‌ترین عوامل موثر در باردهی گیلاس، چگونگی عمل گرده‌افشانی و لقاح می‌باشد، به طوری که اگر تلقیح در گل‌های گیلاس صورت نگیرد تمام گل‌های آن ریزش خواهند نمود. میوه گیلاس در طول فرآیند تشکیل و رسیدن

میوه تحت تأثیر عوامل مختلف داخلی و خارجی مانند رقم، میزان بلوغ میوه، رطوبت نسبی و دمای هوا، مواد معدنی خاک، میزان نور، بارندگی، زمان گل‌دهی، قطر تخمدان در هنگام تشکیل میوه، نوع و جهت شاخه‌هایی که میوه در روی آن تشکیل می‌شوند، قرار می‌گیرد. ارقام، از نظر شکل میوه، رنگ پوست میوه (از قرمز متمایل به سیاه تا قرمز تیره)، رنگ آب میوه (از قرمز تا قرمز متمایل به سیاه) و رنگ گوشت میوه (از قرمز کم‌رنگ تا قرمز تیره) متفاوت هستند.

توصیه فنی

ارقام استلا (شکل ۱)، سامیت و دلامارکا از لحاظ صفات دیرگلی، دیربرگی و پربار بودن و سازگاری بیشتر، جهت کشت در مناطق سردسیر توصیه می‌شود.

شکل ۱- گیلاس رقم استلا

پیشنهادات

- ۱- با توجه به خودناسازگار بودن گل‌های گیلاس، سازگاری این ارقام با ارقام تجاری ایران مورد بررسی قرار گیرند.
- ۲- به دلیل عدم آلودگی این ارقام با آفت لارو مگس گیلاس، بررسی‌های تکمیلی در این زمینه انجام شود.

منابع مورد استفاده

- ۱- فتحی، ح.، جهانی، ی. و بوذری، ن. ۱۳۹۳. بررسی سازگاری و مقایسه خواص کمی و کیفی ارقام جدید گیلاس در شرایط آب و هوایی مشکین‌شهر. مجله فناوری تولیدات گیاهی. ۱۴(۱): ۲۹-۴۲.
- ۲- منیعی، ع. ۱۳۶۹. مبانی علمی پرورش درختان میوه. انتشارات فنی ایران، تهران. ۹۲۸ ص.

Ministry of Agriculture Jihad
Jihad Agricultural Organization of Ardabil Province
Agricultural Extension Coordination Management

Ministry of Agriculture Jihad
Agricultural Research, Education and Extension Organization
Ardabil Agriculture and Natural Resources Research and
Education Centre

Introduce of Sweet Cherry Cultivars for Ardabil Province Condition

Authors:

Hossein Fathi, *MSc*

Yousef Jahani, *MSc*

Technical Manual, Number 46, 2015